

تأثیر عوامل کلیدی موفقیت بر عملکرد نظام حسابرسی داخلی

دکتر علی اکبر رجبی

دکتری حسابداری، واحد چالوس، دانشگاه آزاد اسلامی

دکتر محمد رضا پور علی^۱

دانشیار حسابداری، گروه حسابداری، واحد چالوس، دانشگاه آزاد اسلامی

دکتر یوسف تقی پوریان

استادیار حسابداری، گروه حسابداری، واحد چالوس، دانشگاه آزاد اسلامی

دکتر رضا فلاح

استادیار حسابداری، گروه حسابداری، واحد چالوس، دانشگاه آزاد اسلامی

(تاریخ دریافت: ۱۰ تیر ۱۳۹۸؛ تاریخ پذیرش: ۴ دی ۱۳۹۸)

عوامل کلیدی موفقیت در موضوعات مختلف امری مهم و ضروری است زیرا به مدیران و ذینفعان کلیدی سازمان کمک میکند تا به جای توجه به انواع متعدد متغیرهای محیطی، به موارد خاصی توجه نموده و امکانات سازمان را به نحو کاراتری به کار گیرند. هدف این پژوهش بررسی تأثیر عوامل کلیدی موفقیت بر عملکرد نظام حسابرسی داخلی میباشد. نوع تحقیق کاربردی و روش آن توصیفی-تحلیلی وبا رویکردی کمی است. جامعه آماری این تحقیق اعضای هیئتمدیره و اعضای کمیته حسابرسی داخلی شرکتهای صنایع نفت، گاز و پتروشیمی فعال و حاضر در بورس اوراق بهادار تهران است. از تعداد ۲۴۵ پرسشنامه ارسالی برای جامعه آماری، تعداد ۱۸۵ مورد سالم در تحلیل مورد استفاده قرار گرفتند. برای تجزیه و تحلیل داده ها از روشهای تحلیل عاملی و تحلیل رگرسیون چندگانه مرحله ای استفاده شده است. نتایج نشان میدهد که هر سه مؤلفه های رفتاری، زمینهای و ساختاری عوامل کلیدی موفقیت بر عملکرد نظام حسابرسی داخلی تأثیر دارند اما مؤلفه ساختاری تأثیر بیشتری نسبت به سایر مؤلفه ها بر عملکرد دارد. همچنین نتایج نشان داد که به ترتیب در زمینه مؤلفه رفتاری شاخص ارتباطات همجانبه منابع انسانی، مؤلفه زمینهای، شاخص امکان تأمین منابع مالی مورد نیاز از خارج سازمان و مؤلفه ساختاری، شاخص ارتقای سیستمهای اطلاعاتی تأثیر بیشتری بر عملکرد حسابرسی داخلی دارد.

واژه های کلیدی: عوامل کلیدی موفقیت، نظام حسابرسی داخلی، مؤلفه های رفتاری، زمینهای و ساختاری.

^۱ pourali@iauc.ac.ir

مقدمه

طی سه دهه اخیر، حسابرسی داخلی^۱ در دنیا با تحولات بزرگی همراه شده، اما در کشور ما به دلیل اقتصاد دولتی و نبود شرکت‌های بزرگ و چندملیتی و همراهی نکردن با اقتصاد جهانی، از این تحولات پیروی نشده و هنوز هم در بسیاری از شرکت‌ها، حسابرسی داخلی در حد بررسی سند است [۹]. از طرف دیگر، یافته‌های تحقیقات داخلی نشان داده است که حسابرسی داخلی نتوانسته است نقش خود را به خوبی در شرکت ایفاء نماید و به لحاظ کارکردی اثربخش نبوده است و عملکرد فعلی حسابرسی داخلی مطابق با نقش‌های مورد انتظار از آن نبوده است [۴]. حسابرسی داخلی با تعریف مأموریت‌های کاری بازنگری شده خویش در قالب کمیته حسابرسی داخلی، می‌تواند نقش بسیار مؤثری را در کنترل فعالیت‌های مختلف سازمان و بررسی نتایج عملیات عهده‌دار باشد. حسابرسی داخلی یکی از حلقه‌های زنجیره ارزش آفرینی در سازمان‌های نوین است که در چارچوب نظام راهبری شرکتی، نقش مهمی در توسعه پایدار شرکت ایفاء می‌کند. [۲]. از طرفی عناوینی چون سازمان موفق، ماندگار، آرمانی، رهسپار تعالی، سرآمد، متعالی و... از عبارات رایج حوزه مطالعاتی سازمان و مدیریت‌اند و گروه‌های مختلفی از افراد به دنبال شناسایی و معرفی ویژگی‌های این قبیل سازمان‌ها هستند [۸]. در واقع سازمان با عملکرد برتر، سازمانی است که در یک دوره زمانی بلندمدت از راه توانایی انطباق مناسب با تغییرات و واکنش سریع به این تغییرات، ایجاد ساختار مدیریت منسجم و هدفمند، بهبود مستمر قابلیت‌های کلیدی و رفتار مناسب با کارکنان به‌عنوان اصلی‌ترین دارایی، به نتایجی بهتر از سازمان‌های هم‌تراز دست می‌یابد. [۷]. اما موفقیت یک سازمان و یا بخشی از آن تحت تأثیر عوامل متعددی در محیط‌های بیرون و درون است. توجه به کلیه عوامل مذکور توسط سازمان یا یک نظام یا ممکن نیست و یا اثربخش نیست. از این‌رو، صاحب‌نظران و محققان مبحثی را تحت عنوان عوامل کلیدی موفقیت معرفی کرده‌اند؛ اما در مورد عوامل کلیدی موفقیت نظام حسابرسی داخلی کارهای تحقیقاتی اندکی انجام گرفته است. از طرف دیگر، در این تحقیقات اندک نیز، به عوامل کلیدی متفاوت و متنوعی اشاره شده است. صرفاً در دو مورد از تحقیقات بررسی شده، به یک سری عوامل کلیدی موفقیت مؤثر بر کیفیت داده‌های حسابداری و بازدهی حسابرسی داخلی اشاره شده است [۱۸]. در ایران نیز در خصوص عوامل کلیدی موفقیت حسابرسی داخلی به طور مشخص تا کنون تحقیقی انجام نگرفته است. عوامل شناسایی شده هنگامی که بر عملکرد یک مجموعه تأثیر داشته باشند، اعتبار و اهمیت دو چندان پیدا می‌کنند. به همین دلیل، به چنین مواردی عوامل حیاتی موفقیت^۲ اطلاق شده است. بنابراین می‌توان گفت که پیوند دادن عوامل کلیدی موفقیت و عملکرد حسابرسی داخلی می‌تواند به ابزاری معتبر و کاربردی برای افزایش موفقیت حسابرسی داخلی منجر گردد.

^۱ Internal audit

^۲ CSF Critical Success Factors

در این تحقیق به بررسی تاثیر عوامل کلیدی موفقیت اصلی بر عملکرد نظام حسابرسی داخلی می‌پردازیم. همچنین در این تحقیق این نکته را مورد توجه قرار خواهیم داد که کدام شاخص از مؤلفه‌های زمینه‌ای، ساختاری و رفتاری عوامل حیاتی موفقیت بر عملکرد نظام حسابرسی داخلی تاثیر بیشتری دارد.

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

پیوند دادن عوامل کلیدی موفقیت و عملکرد حسابرسی داخلی می‌تواند به ابزاری معتبر و کاربردی برای افزایش موفقیت حسابرسی داخلی منجر گردد. در این زمینه، مکتب تجربیات مشترک مدعی است که امکان پیدا کردن انواع استراتژی‌های مختلف مرتبط با موفقیت کسب و کار تحت شرایط مختلف وجود دارد، چراکه این انتظار می‌رود که اگر تجارب در مورد استراتژی‌های کسب و کار به اشتراک گذاشته شوند، امکان ایجاد دانش عمومی مبتنی بر تجربیات وجود دارد که می‌تواند انتخاب استراتژی کسب و کار را هدایت کند. [۱۷].

عوامل حیاتی موفقیت توسط جان اف. راکارت^۱ و مدرسه مدیریت ام ای تی^۲ در سال ۱۹۷۹ به‌عنوان راهی برای کمک به مدیران ارشد معرفی گردید تا آنان بتوانند نیازهای اطلاعاتی خود را برای اهداف تعیین شده مدیریت سازمان‌هایشان تعریف کنند [۱۹]. راکارت^۳ عوامل کلیدی موفقیت را این‌گونه تعریف می‌کند: تعداد محدودی از حوزه‌ها که اگر به نتایج رضایت‌بخشی منجر شوند، عملکرد رقابتی و موفقیت آمیز را برای سازمان تضمین می‌کند. این عوامل در چند حوزه‌ی کلیدی محدود هستند که برای رشد کسب و کار، باید همه‌چیز در آنها به درستی صورت بگیرد. اگر نتایج در این حوزه‌ها به‌قدر کافی مناسب نباشد، تلاش‌های سازمان، کمتر از مقدار مطلوب خواهد بود. در ضمن او این‌گونه نتیجه گرفت که عوامل کلیدی موفقیت «حوزه‌هایی از فعالیت هستند که بایستی توجه دائمی و دقیقی از سوی مدیریت به آن‌ها معطوف شود. وی تأکید کرده که اطلاعات برنامه‌ریزی سازمانی باید بر «عوامل موفقیت» تمرکز داشته باشد. وی به سه تا شش عامل تعیین‌کننده موفقیت ... و کارهای اصلی اشاره می‌کند که این امور باید برای موفقیت شرکت به‌خوبی انجام شوند. از آن زمان تا امروز این ایده به‌طور گسترده‌ای مورد استفاده قرار گرفته است تا کسب و کارها را در اجرای استراتژی‌ها و پروژه‌هایشان یاری کند. مفهوم عوامل کلیدی موفقیت کم‌کم تکامل یافته‌تر شده و امروزه درحوزه‌های مختلف به کار گرفته شده است [۱۴].

صاحب نظران عموماً بین دو واژه عوامل حیاتی موفقیت و عوامل کلیدی موفقیت تفاوتی قائل نمی‌شوند. اما گاهی آن دو را مترادف نمی‌دانند و ادعا می‌کنند که عوامل حیاتی موفقیت زیر مجموعه عوامل کلیدی موفقیت هستند. عوامل کلیدی موفقیت آن دسته از عوامل موفقیتی هستند که ضریب اهمیت بیشتری برای سازمان داشته و مهمتر هستند. عوامل حیاتی موفقیت، عوامل کلیدی هستند که در رابطه با تحقق استراتژی سازمان پر اهمیت‌ترین عوامل محسوب می‌شوند [۱۶].

¹ Rockart

² MIT

³-Rokart

در زمینه عوامل کلیدی موفقیت، مدل سه شاخگی چارچوب جامعی برای درک بهتر و ارزیابی برنامه‌های راهبردی و توسعه رویدادها و پدیده‌های سازمان است [۶]. سه‌شاخه مدل عبارتند از: زمینه‌ای، ساختاری و محتوایی (رفتاری). منظور از شاخه ساختار، همه عناصر، عوامل و شرایط فیزیکی و غیرانسانی سازمان است که با نظم و قاعده قابل مطالعه، قالب، پوسته، بدنه و یا شمای فیزیکی و مادی سازمان را می‌سازند؛ نظیر تمام منابع مادی، مالی و اطلاعاتی که وقتی با ترکیب خاصی در بدنه کلی سازمان جاری می‌شوند، جزء شاخه ساختاری سازمان محسوب می‌شوند. شاخه رفتاری (محتوا)، شامل مباحث انسان و روابط انسانی در سازمان است که با هنجارهای رفتاری، ارتباطات و الگوهای خاصی به هم پیوسته‌اند و محتوای اصلی و زنده محیط درونی سازمان را تشکیل می‌دهند. [۱۰]. همچنین منظور از شاخه زمینه، تمام شرایط و عوامل محیطی است که بر سازمان محاط بوده، بستر مهم رشد و توسعه سازمان را تشکیل می‌دهند؛ از قبیل مشتریان یا ارباب‌رجوع، فرهنگ حاکم، بازار، دولت و سایر سیستم‌های محیطی سازمان. علت نام‌گذاری این مدل به سه شاخگی، آن است که ارتباط بین عوامل ساختاری، رفتاری و زمینه‌ای به نحوی است که هیچ پدیده یا رویداد سازمانی نمی‌تواند خارج از تعامل این سه‌شاخه صورت گیرد. رابطه بین این سه‌شاخه، یک رابطه تنگاتنگ و ناگسستنی است و در عمل از هم جدایی ناپذیرند. بنابراین، تمایز این سه جنبه از حیات سازمانی صرفاً نظری بوده، فقط به منظور تجزیه و تحلیل و شناخت مفاهیم و پدیده‌های سازمانی انجام می‌شود [۱۵].

پیشینه پژوهش

تحقیقات متفاوتی در مورد عوامل کلیدی موفقیت در سطح داخلی و خارجی صورت گرفته است. اما با توجه به جدید بودن مباحث حسابرسی داخلی و عوامل کلیدی موفقیت آن تحقیقات اندکی در این خصوص یافت شد. با این وصف، در سایر حوزه‌های سازمانی نمونه‌های متعددی را می‌توان ارائه نمود. الحقبانی^۱ (۲۰۱۷) در پژوهش خود بر روی بهبود مستمر، عوامل حیاتی موفقیت در بخش خدمات عمومی عربستان سعودی نشان داد که ۱۲ عامل مشترک (مسئولیت‌پذیری کارکنان، سیستم انگیزشی، ساختار سازمانی، پشتیبانی فرایند و مدیریت، مدیریت عملکرد استراتژیک، حل مسئله به صورت تیمی، در دسترس بودن منابع، ارتباطات، مشتری محوری، عدم تمرکز در محیط کاری، حمایت از توسعه و یادگیری، کارمند محور) برای موفقیت بهبود مستمر در بین سازمان‌های شرکت‌کننده یافت می‌شود [۱۱]. علی و دیگران^۲ (۲۰۱۶) تأثیر عوامل حیاتی موفقیت سیستم اطلاعات حسابداری بر عملکرد سازمانی را بررسی کرده‌اند. یافته‌های پژوهش نشان داده است که کیفیت خدمات، کیفیت اطلاعات و کیفیت سیستم عامل‌های مهم سیستم اطلاعات حسابداری برای افزایش عملکرد سازمان می‌باشند [۱۲]. استانکالا و همکاران^۳ (۲۰۱۸) تحقیقی پیرامون عوامل حیاتی موفقیت موثر بر اجرای موفقیت آمیز شش سیگمای ناب در شرکت‌های تولیدی کوچک و متوسط و شناسایی و مقایسه عوامل حیاتی موفقیت در ۲۱ کشور انجام دادند. آنها از

¹ Alhaqbani

² Ali, Bakar and Omar

³ Stankalla et al

جمله به عواملی چون مشارکت و تعهد مدیریت، تغییر فرهنگی، برنامه ارتباطی، زیرساخت های سازمانی و فرهنگی، زیرساخت های سازمانی، بیانیه چشم انداز و برنامه / اهداف واضح بهبود، فناوری اطلاعات و نوآوری و تحصیلات و آموزش اشاره کرده اند [۲۰]. علی و عمر^۱ (۲۰۱۸) در بررسی عوامل مؤثر بر حسابرسی داخلی و ارتباط آن با عملکرد سازمانی در اردن به این نتیجه رسید که بین صلاحیت، اندازه بخش، حمایت مدیریت و استقلال حسابرسان داخلی و عملکرد سازمانی وابستگی قابل توجهی وجود دارد. [۱۲]. چایوونگ (۲۰۱۲) مطالعه‌ای در باب بررسی عوامل مؤثر بر کارایی عملکرد حسابرسی داخلی و ارتباط کارایی عملکرد حسابرسی داخلی و نتایج عملیاتی نشان دادند که تکمیل سیستم‌های اطلاعاتی و عملیاتی، درک و پذیرش درون سازمانی، دانش، مهارت و روابط انسانی و ارتباط بین واحدهای حسابرسی داخلی و سایر واحدها بر کارایی حسابرسی داخلی اثر می‌گذارند. علاوه بر این، روابط انسانی و ارتباط بین واحد حسابرسی داخلی و واحدهای دیگر بر چهار بعد از عملکرد حسابرسی داخلی اثر می‌گذارد [۱۳].

در ایران رهنورد و دیگران (۱۳۹۳) در تحقیقی با عنوان شناسایی عوامل کلیدی موفقیت در اجرای راهبردهای سازمانی اولویت‌بندی عوامل کلیدی موفقیت در اجرای راهبردها را به شرح فرهنگ سازمانی حمایت‌گر، پاداش و تقویت مجریان، هم‌ترازی عمودی راهبردها، مدیریت و کنترل عملیات، نیروی انسانی توانمند، بودجه و منابع مالی مکفی، ساختار سازمانی سازگار ذکر می‌کنند [۵]. رحمانی و محمود خانی (۱۳۹۶) در بررسی مؤلفه‌های ارزیابی اثربخشی حسابرسی داخلی بیان می‌دارند که حسابرسی داخلی برای تحقق هدف اصلی خود که همان ارزش‌آفرینی برای سازمان است، بایستی اثربخش باشد. براین اساس، آنها در تحقیق خود با استفاده از نظر پاسخگویان، ۴۹ شاخص را برای سنجش اثربخشی ارائه داده‌اند [۴].

پس از مشخص شدن ابعاد مدل، دسته‌بندی متغیرها در سطح مؤلفه نیز ضرورت دارد. به‌عبارت دیگر، نیاز به الگویی است که بتواند به‌خوبی متغیرهای ریز یا شاخص‌ها را در خود جای‌داده ضمن اینکه زیر مجموعه ابعاد فوق باشند.

استفاده از دسته بندی خاص برای مقوله بندی عوامل کلیدی موفقیت یکی از ملزومات اولیه برای طراحی مدل مفهومی است. در میان انواع روش‌های موجود در مبانی نظری، الگوی سه شاخگی از مناسبت بیشتری برای ابعاد مدل برخوردار است؛ زیرا این الگو به عوامل درون و برون‌سازمانی توجه دارد، موضوعی که در تعریف عوامل کلیدی موفقیت مورد تأکید قرار گرفته است. مدل سه‌شاخگی در ابعاد خود به موضوعات خاصی اشاره دارد که در جدول شماره ۲ انطباق آن با عوامل آمده است.

جدول ۲- مطابقت مدل سه شاخگی با سطوح بررسی عوامل در مبانی نظری

بعد	شرح	کد	سطح بررسی
زمینه‌ای	شرایط و عوامل محیطی است که بر سازمان محاط بوده، بستر مهم رشد و توسعه سازمان را تشکیل می‌دهند؛ از قبیل مشتریان	FENV	محیط‌های کلان، صنعت و رقابتی

¹ Ali & omar

سطح بررسی	کد	شرح	بعد
		یا ارباب رجوع، فرهنگ حاکم، بازار، دولت و سایر سیستم‌های محیطی سازمان.	
سازمان و دپارتمان‌های آن	FSTU	همه عناصر، عوامل و شرایط فیزیکی و غیرانسانی سازمان است که با نظم و قاعده قابل مطالعه، قالب، پوسته، بدنه و یا شمای فیزیکی و مادی سازمان را می‌سازند	ساختاری
افراد	FBEH	مباحث انسان و روابط انسانی در سازمان است که با هنجارهای رفتاری، ارتباطات و الگوهای خاصی به هم پیوسته‌اند و محتوای اصلی و زنده محیط درونی سازمان را تشکیل می‌دهند	رفتاری

منبع: [۱].

همچنین در الگوی دسته‌بندی متغیرهای سنجش عملکرد از نگرش سیستمی برای دسته‌بندی مؤلفه‌ها و شاخص‌های آن استفاده شده است و در این میان به سه بعد ورودی‌ها، فرآیندها و خروجی‌ها (نتایج و پیامدها) تأکید شده است. شرح ابعاد مدل در مبحث ارزیابی عملکرد به شرح جدول شماره ۳ است.

جدول ۳: ابعاد مدل ارزیابی عملکرد مبتنی بر نگرش سیستمی

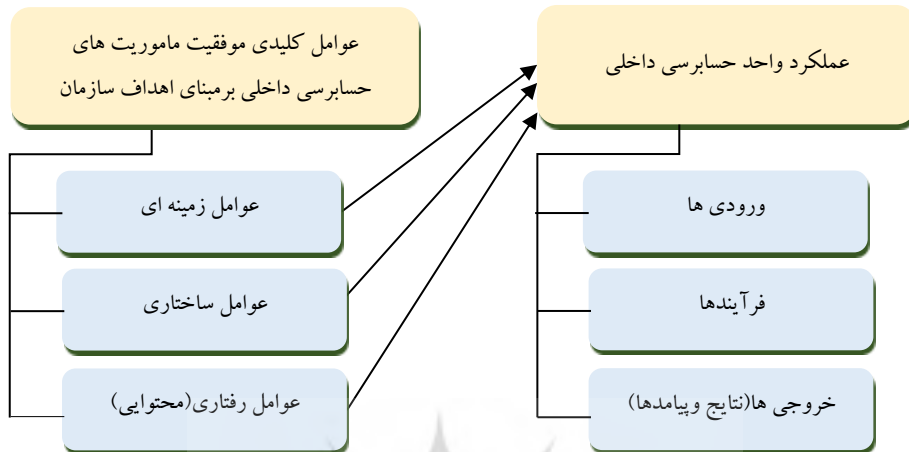
رتبه	بعد	شرح بعد
۱	ورودی‌ها	شامل کلیه نهاده‌ها به یک زیرسیستم شامل ورودی و مقدمات و بسترسازی موردنیاز آن و گزارش‌های حاصله بازخور از محیط می‌شود.
۲	فرآیندها	به مجموعه‌ای از فعالیت‌های به هم پیوسته برای تبدیل ورودی‌ها به خروجی‌ها و همچنین روش‌های انجام کارها گفته می‌شود.
۳	خروجی‌ها (نتایج و پیامدها)	به کلیه نتایج مستقیم و مشخص هر زیرسیستم و همچنین نتایج کلی سیستم (پیامدها) گفته می‌شود که سایر زیرسیستم‌ها نیز در حصول آن سهم دارند.

منبع: محقق یافته

براساس تعاریف فوق از ابعاد مدل مفهومی تحقیق به صورت زیر شکل گرفته است.

روشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

شکل شماره ۱: مدل مفهومی تحقیق

منبع: محقق یافته

سؤالات پژوهش

- ۱- کدامیک از مؤلفه‌های رفتاری، زمینه‌ای و ساختاری عوامل کلیدی موفقیت بر عملکرد نظام حسابرسی داخلی تأثیر بیشتری دارد؟
- ۲- کدامیک از شاخص‌های مؤلفه رفتاری عوامل کلیدی موفقیت بر عملکرد نظام حسابرسی داخلی تأثیر بیشتری دارد؟
- ۳- کدامیک از شاخص‌های مؤلفه زمینه‌ای عوامل کلیدی موفقیت بر عملکرد نظام حسابرسی داخلی تأثیر بیشتری دارد؟
- ۴- کدامیک از شاخص‌های مؤلفه ساختاری عوامل کلیدی موفقیت بر عملکرد نظام حسابرسی داخلی تأثیر بیشتری دارد؟

روش‌شناسی پژوهش

این تحقیق از نوع کاربردی و با روش توصیفی - تحلیلی به روش مقطعی انجام گرفته است. جامعه آماری، اعضای هیئت‌مدیره و اعضای کمیته حسابرسی داخلی شرکت‌های صنایع نفت، گاز و پتروشیمی فعال و حاضر در بورس اوراق بهادار تهران است. تعداد کل شرکت‌های مذکور با استفاده از بانک اطلاعاتی شرکت‌های مورد نظر در سال ۱۳۹۷، ۳۳ شرکت بوده است. حجم جامعه آماری پس از انجام تعدیلاتی، ۲۴۵ نفر تعیین شده است. ابزار گردآوری اطلاعات شامل دو پرسشنامه برای سنجش عوامل کلیدی موفقیت و عملکرد نظام حسابرسی داخلی بوده است که پس از تایید اعتبار بیرونی آن با ضریب آلفای دو نیمه کردن گاتمن نسبتاً بالا به ترتیب ۰/۸۷۵ و ۰/۷۲۸ در میان جامعه آماری توزیع گردیده است. پرسشنامه‌های مذکور در تحقیق رجیبی (۱۳۹۸) توسعه یافته است. در نهایت، تعداد ۱۸۵ پرسشنامه سالم جمع‌آوری و در تحلیل مورد استفاده قرار گرفته است.

برای کاهش متغیرهای هر دو بعد از تحلیل عاملی استفاده شده است. با بررسی نتایج، عامل های اصلی برای تحلیل های بعدی انتخاب شده اند. تاثیر عوامل کلیدی موفقیت به عنوان متغیر مستقل بر عملکرد نظام حسابرسی داخلی (متغیر وابسته) با استفاده از رگرسیون چند گانه مرحله ای بررسی گردیده است. قابل ذکر است که به دلیل نرمال استاندارد بودن عامل های استخراجی در هر دو بعد مدل، مقدار ثابت در نتایج تحلیل بسیار کوچک و نزدیک به صفر است. بنابراین مباحث حول مقدار ثابت (برای تمامی سوال ها) منتفی است.

نتایج یافته های پژوهش و پیشنهادات

الف- تحلیل تاثیر مؤلفه های عوامل کلیدی موفقیت بر عملکرد

در بررسی (سؤال اول) کدامیک از مؤلفه های زمینه ای، ساختاری و رفتاری عوامل کلیدی موفقیت بر عملکرد نظام حسابرسی داخلی تاثیر بیشتری دارد؟، از تحلیل رگرسیون چندگانه مرحله ای استفاده شده است. عامل اول استخراجی برای عملکرد و همه عوامل استخراجی برای مؤلفه های عوامل کلیدی موفقیت استفاده شده است. این بررسی مشخص می نماید که عامل ها در کنار همدیگر چه تأثیری بر عملکرد داشته اند. نتایج این تحلیل در جدول های ۴ و ۵ نشان داده شده است.

جدول ۴- خلاصه مدل تاثیر کلیه مؤلفه های عوامل کلیدی بر عملکرد نظام حسابرسی داخلی

خلاصه مدل										
مدل	R	توان R دوم	توان دوم R تعدیل شده	خطای معیار تعدیل شده	آماره های تغییر				دوربین واتسون	
					توان دوم R تغییر در	تغییر F	درجه آزادی ۱	درجه آزادی ۲		
۱	۰/۷۷۲	۰/۵۹۵	۰/۵۹۳	۰/۶۳۸۲۲۴۷۲	۰/۵۹۵	۲۶۷/۹۱۰	۱	۱۸۲	۰/۰۰۰	
۲	۰/۷۹۳	۰/۶۲۸	۰/۶۲۴	۰/۶۱۳۳۸۶۲۷	۰/۰۳۳	۱۶/۰۳۸	۱	۱۸۱	۰/۰۰۰	
۳	۰/۷۹۹	۰/۶۳۸	۰/۶۳۲	۰/۶۰۶۸۵۲۶۵	۰/۰۱۰	۴/۹۱۸	۱	۱۸۰	۰/۰۲۸	

جدول ۵. ضرایب در مدل نهایی تاثیر مؤلفه های عوامل موفقیت بر عملکرد نظام حسابرسی داخلی

مدل	ضرایب استاندارد نشده		مقدار تی	سطح معنی داری	فاصله اطمینان ۹۵ درصدی برای ضریب	
	ضریب	خطای معیار			حد پایین	حد بالا
مقدار ثابت	-۰/۰۱۱	۰/۰۴۵	-۰/۲۴۱	۰/۸۱۰	-۰/۰۹۹	۰/۰۷۷
FSTU01	۰/۷۰۸	۰/۰۴۸	۰/۷۰۷	۱۴/۸۹۸	۰/۰۰۰	۰/۸۰۲
FBEH02	۰/۱۸۳	۰/۰۴۸	۰/۱۸۲	۳/۸۱۸	۰/۰۰۰	۰/۲۷۸
FENV02	۰/۱۰۰	۰/۰۴۵	۰/۱۰۰	۲/۲۱۸	۰/۰۱۱	۰/۱۸۹

بررسی نتایج نشان می‌دهد که از کلیه عامل‌های استخراجی توسط تحلیل عاملی برای کلیه مؤلفه‌های عوامل کلیدی موفقیت (در کل ۸ عامل) فقط سه عامل توانسته است بر عملکرد نظام حسابرسی داخلی تأثیر داشته باشد. ضریب تعیین تعدیل شده نشان می‌دهد که این عوامل حدود ۶۳ درصد از تغییرات را توجیه و تفسیر می‌کند. ضریب دوربین واتسون (۱/۱۶۵) نیز نشان می‌دهد که به میزانی بین متغیرهای مستقل همبستگی مثبت کمی وجود دارد که به دلیل نفس این تحقیق می‌تواند تا حدی قابل توجیه باشد.

از طرف دیگر، تحلیل واریانس نشان می‌دهد که با اطمینان ۹۹ درصد مدل حاصل شده به خوبی منطبق با داده‌ها است. همچنین نتیجه آزمون نرمالیت باقیمانده‌ها نیز نشان داد که توزیع نزدیک نرمال برخوردار بوده و این فرض خوبی برازش مدل نیز حاصل شده است.

در نهایت می‌توان گفت که مدل رگرسیون با اطمینان ۹۹ درصد برای ضرایب متغیرها به شکل زیر قابل بیان می‌باشد.

عملکرد نظام حسابرسی داخلی = $۰/۷۰۸ + (مولفه ساختاری) + ۰/۱۸۳ (مولفه رفتاری) + ۰/۱۰۰ (مولفه زمینه‌ای)$

بنابراین در پاسخ به سؤال اول نتایج نشان می‌دهد که از هر سه مؤلفه یک عامل به میزانی تأثیر معنی‌دار داشته است. براین اساس، در جواب سؤال بایستی گفت مولفه ساختاری تأثیر بیشتر و قابل ملاحظه‌ای نسبت به سایر مؤلفه‌ها بر عملکرد دارد.

در پاسخ به سؤال دوم کدامیک از شاخص‌های مؤلفه رفتاری عوامل کلیدی موفقیت بر عملکرد نظام حسابرسی داخلی تأثیر بیشتری دارد؟ عامل اول استخراجی برای عملکرد به عنوان متغیر وابسته و همه شاخص‌های مربوط به مؤلفه رفتاری عوامل کلیدی موفقیت به عنوان متغیرهای مستقل استفاده شده است. این بررسی مشخص می‌نماید که شاخص‌های رفتاری در کنار همدیگر چه تأثیری بر عملکرد داشته‌اند که نتایج آن در جداول ۶ و ۷ نشان داده شده است:

جدول ۶- خلاصه مدل نهایی تأثیر مولفه‌های رفتاری بر عملکرد نظام حسابرسی داخلی

دوربین واتسون	آماره‌های تغییر					خطای معیار تعدیل شده	توان دوم R تعدیل شده	توان دوم R	R	مدل
	سطح معنی داری تغییر	درجه آزادی ۲	درجه آزادی ۱	F تغییر	تغییر در توان دوم R					
	۰/۰۰۰	۱۸۳	۱	۷۴/۰۷۱	۰/۲۸۸	۰/۸۴۶۰۲۴۱۶	۰/۲۸۴	۰/۲۸۸	۰/۵۳۷	۱
	۰/۰۰۰	۱۸۲	۱	۳۹/۵۴۶	۰/۰۹۹	۰/۷۸۶۸۷۴۹۳	۰/۳۸۱	۰/۳۸۸	۰/۶۲۳	۲
	۰/۰۰۲	۱۸۱	۱	۹/۵۳۹	۰/۰۳۱	۰/۷۶۹۰۴۰۹۳	۰/۴۰۹	۰/۴۱۸	۰/۶۴۷	۳
۱/۱۲۶	۰/۰۲۶	۱۸۰	۱	۵/۰۶۴	۰/۰۱۶	۰/۷۶۰۵۵۰۷۰	۰/۴۲۲	۰/۴۳۴	۰/۶۵۹	۴

جدول ۷. ضرایب در مدل نهایی تاثیر شاخص های رفتاری بر عملکرد نظام حسابرسی داخلی

ضرایب برای متغیر وابسته (کل عملکرد)							
مدل	ضرایب استاندارد نشده		ضرایب استاندارد شده	مقدار تی	سطح معنی داری	فاصله اطمینان ۹۵ درصدی برای ضریب	
	خطای معیار	ضریب				حد بالا	حد پایین
مقدار ثابت	-۱۵	۱/۸۰۶E	-	۰/۰۰۰	۱/۰۰۰	-۰/۱۱۰	۰/۱۱۰
Zq2101	۰/۳۳۰	۰/۰۶۵	۰/۳۳	۵/۰۸۸	۰/۰۰۰	۰/۲۰۲	۰/۴۵۸
Zq2110	۰/۲۸۷	۰/۰۶۴	۰/۲۸۷	۴/۴۸۱	۰/۰۰۰	۰/۱۶۱	۰/۴۱۴
Zq2102	۰/۱۵۴	۰/۰۶۳	۰/۱۵۴	۲/۴۳۲	۰/۰۱۶	۰/۰۲۹	۰/۲۷۹
Zq2106	۰/۱۳۸	۰/۰۶۱	۰/۱۳۸	۲/۲۵۰	۰/۰۲۶	۰/۰۱۷	۰/۲۵۹

بررسی نتایج نشان می‌دهد که از کلیه شاخص‌های مؤلفه رفتاری عوامل کلیدی موفقیت (در کل ۱۳ شاخص) فقط ۴ شاخص توانسته است بر عملکرد نظام حسابرسی داخلی تاثیر داشته باشد. ضریب تعیین تعدیل شده نشان می‌دهد که این شاخص‌ها حدود ۴۳ درصد از تغییرات را توجیه و تفسیر می‌کند. ضریب دوربین واتسون (۱/۱۲۶) نشان می‌دهد که به میزانی بین متغیرهای مستقل همبستگی مثبت بسیار کمی وجود دارد که به دلیل نفس این تحقیق می‌تواند تا حدی قابل توجیه باشد.

از طرف دیگر، تحلیل واریانس نشان می‌دهد که با اطمینان ۹۹ درصد مدل حاصل شده به خوبی منطبق با داده‌ها است. همچنین نتیجه آزمون نرمالیت باقیمانده‌ها نیز نشان داد که توزیع نزدیک نرمال برخوردار بوده و این فرض خوبی برازش مدل نیز حاصل شده است. در نهایت می‌توان گفت که مدل رگرسیون با اطمینان ۹۹ درصد برای ضرایب متغیرها به شکل زیر قابل بیان می‌باشد:

عملکرد نظام حسابرسی داخلی = $۰,۳۳۰$ (ارتباطات همه جانبه منابع انسانی) + $۰,۲۸۷$ (روحیه خلاقیت و نوآوری) + $۰,۱۵۴$ (توسعه و توانمند سازی) + $۰,۱۳۸$ (تفکر تغییر و روحیه پذیرش آن).

براین اساس، در جواب سؤال ۲ می‌توان گفت که شاخص "ارتباطات همه جانبه منابع انسانی" تاثیر بیشتری بر عملکرد دارد.

سؤال ۳ نیز این موضوع را بررسی می‌کند که کدامیک از شاخص‌های مؤلفه زمینه‌ای عوامل کلیدی موفقیت بر عملکرد نظام حسابرسی داخلی تاثیر بیشتری دارد؟ نتایج آن در جداول ۷ و ۸ نشان داده شده است:

جدول ۷: خلاصه مدل نهایی تاثیر مولفه های زمینه ای بر عملکرد نظام حسابرسی داخلی

خلاصه مدل										
دوربین واتسون	آماره های تغییر				خطای معیار تعدیل شده	توان دوم R تعدیل شده	توان دوم R	R	مدل	
	سطح معنی داری تغییر	درجه آزادی ۲	درجه آزادی ۱	تغییر در توان دوم R						
	۰/۰۰۰	۱۸۲	۱	۸۶/۹۱۵	۰/۳۲۳	۰/۸۲۲۶۷۲۲۳	۰/۳۱۹	۰/۳۲۳	۰/۵۶۹	۱
	۰/۰۰۰	۱۸۱	۱	۳۳/۲۷۳	۰/۱۰۵	۰/۷۵۸۱۹۱۷۷	۰/۴۲۲	۰/۴۲۸	۰/۶۵۴	۲
۱/۰۲۳	۰/۰۱۲	۱۸۰	۱	۶/۴۰۶	۰/۰۲۰	۰/۷۴۷۱۱۵۹۳	۰/۴۳۹	۰/۴۴۸	۰/۶۶۹	۳

جدول ۸. ضرایب در مدل تاثیر شاخص های زمینه ای بر عملکرد نظام حسابرسی داخلی

فاصله اطمینان ۹۵ درصدی برای ضریب	سطح معنی داری	مقدار تی	ضرایب استاندارد نشده		مدل
			ضرایب استاندارد شده	خطای معیار	
حد بالا	حد پایین		بتا	ضریب	مقدار ثابت
۰/۱۲۱	-۰/۰۹۶	۰/۸۱۸	۰/۲۳۰	۰/۰۵۵	۰/۰۱۳
۰/۵۳۴	۰/۲۹۱	۰/۰۰۰	۶/۷۲۲	۰/۴۱۲	۰/۴۱۳
۰/۴۴۶	۰/۲۱۶	۰/۰۰۰	۵/۶۸۰	۰/۳۳۳	۰/۳۳۱
۰/۲۶۴	۰/۰۳۳	۰/۰۱۲	۲/۵۳۱	۰/۱۴۹	۰/۱۴۸

بررسی نتایج نشان می دهد که از کلیه شاخص های مؤلفه زمینه ای عوامل کلیدی موفقیت (در کل ۸ شاخص) فقط ۳ شاخص توانسته است بر عملکرد نظام حسابرسی داخلی تاثیر معنی داری داشته باشد. ضریب تعیین تعدیل شده نشان می دهد که این شاخص ها حدود ۴۴ درصد از تغییرات را توجیه و تفسیر می کند. ضریب دوربین واتسون (۱/۰۲۳) نشان می دهد که به میزانی بین متغیرهای مستقل همبستگی مثبت بسیار کمی وجود دارد که به دلیل نفس این تحقیق می تواند تا حدی قابل توجیه باشد. از طرف دیگر، تحلیل واریانس نشان می دهد که با اطمینان ۹۹ درصد مدل حاصل شده به خوبی منطبق با داده ها است. همچنین نتیجه آزمون نرمالیته باقیمانده ها نیز نشان داد که توزیع نزدیک نرمال برخوردار بوده و این فرض خوبی برازش مدل نیز حاصل شده است. در نهایت می توان گفت که مدل رگرسیون با اطمینان ۹۹ درصد برای ضرایب متغیرها به شکل زیر قابل بیان می باشد:

عملکرد نظام حسابرسی داخلی = $0,413 + 0,148$ (امکان تأمین منابع مالی مورد نیاز از خارج سازمان) + $0,331$ (توجه و جاری نمودن انتظارات ذینفعان) + $0,148$ (فراهم بودن بستر قانونی و حمایتی).

براین اساس، در جواب سؤال فوق می توان گفت که شاخص "امکان تأمین منابع مالی مورد نیاز از خارج سازمان" تاثیر بیشتری دارد.

سؤال چهارم نیز این موضوع را بررسی می‌کند که کدامیک از شاخص‌های مؤلفه ساختاری عوامل کلیدی موفقیت بر عملکرد نظام حسابرسی داخلی تاثیر بیشتری دارد؟ نتایج آن در جدول ۹ و ۱۰ نشان داده شده است:

جدول ۹- خلاصه مدل نهایی تاثیر مؤلفه های ساختاری بر عملکرد نظام حسابرسی داخلی

دوربین واتسون	آماره های تغییر					خطای معیار تعدیل شده	توان دوم R تعدیل شده	توان دوم R	R	مدل
	سطح معنی داری تغییر	درجه آزادی ۲	درجه آزادی ۱	تغییر در F	تغییر در توان دوم R					
	۰/۰۰۰	۱۸۳	۱	۹۹/۵۳۰	۰/۳۵۲	۰/۸۰۷۰۰۶۲۹	۰/۳۴۹	۰/۳۵۲	۰/۵۹۴	۱
	۰/۰۰۰	۱۸۲	۱	۵۷/۹۴۷	۰/۱۵۶	۰/۷۰۴۷۶۶۰۷	۰/۵۰۳	۰/۵۰۹	۰/۷۱۳	۲
	۰/۰۰۰	۱۸۱	۱	۳۴/۰۰۵	۰/۰۷۸	۰/۶۴۸۴۲۰۵۰	۰/۵۸۰	۰/۵۸۶	۰/۷۶۶	۳
	۰/۰۰۰	۱۸۰	۱	۲۰/۷۵۸	۰/۰۴۳	۰/۶۱۵۶۸۶۶۷	۰/۶۲۱	۰/۶۲۹	۰/۷۹۳	۴
۱/۰۷۷	۰/۰۰۲	۱۷۹	۱	۹/۷۹۹	۰/۰۱۹	۰/۶۰۱۱۶۷۸۸	۰/۶۳۹	۰/۶۴۸	۰/۸۰۵	۵

جدول ۱۰- ضرایب در مدل تاثیر شاخص‌های ساختاری بر عملکرد نظام حسابرسی داخلی

فاصله اطمینان ۹۵ درصدی برای ضریب		سطح معنی داری	مقدار تی	ضرایب استاندارد نشده		مدل	
حد بالا	حد پایین			بتا	خطای معیار ضریب		
۰/۰۸۷	-۰/۰۸۷	۱/۰۰۰	۰/۰۰۰	--	۰/۰۴۴	۱۵-۱/۶۳۲E	مقدار ثابت
۰/۳۶۸	۰/۱۴۱	۰/۰۰۰	۴/۴۳۱	۰/۲۵۵	۰/۰۵۷	۰/۲۵۵	Zq2330
۰/۴۷۰	۰/۲۹۳	۰/۰۰۰	۰/۴۸۹	۰/۳۸۱	۰/۰۴۵	۰/۳۸۱	Zq2327
۰/۳۴۴	۰/۱۱۷	۰/۰۰۰	۴/۰۱۷	۰/۲۳۰	۰/۰۵۷	۰/۲۳۰	Zq2326
۰/۳۷۳	۰/۱۶۶	۰/۰۰۰	۵/۱۳۳	۰/۲۶۹	۰/۰۵۲	۰/۲۶۹	Zq2333
۰/۲۶۰	۰/۰۵۹	۰/۰۰۲	۳/۱۳۰	۰/۱۶۰	۰/۰۵۱	۰/۱۶۰	Zq2322

بررسی نتایج نشان می‌دهد که از کلیه شاخص‌های مؤلفه ساختاری عوامل کلیدی موفقیت (در کل ۱۴ شاخص) فقط ۵ شاخص توانسته است بر عملکرد نظام حسابرسی داخلی تاثیر داشته باشد. ضریب تعیین تعدیل شده نشان می‌دهد که این شاخص‌ها حدود ۶۴ درصد از تغییرات در عملکرد را توجیه و تفسیر می‌کنند. ضریب دوربین واتسون (۱/۰۷۷) نشان می‌دهد که به میزانی بین متغیرهای مستقل همبستگی مثبت بسیار کمی وجود دارد که به دلیل نفس این تحقیق می‌تواند تا حدی قابل توجیه باشد.

از طرف دیگر، تحلیل واریانس نشان می‌دهد که با اطمینان ۹۹ درصد مدل حاصل شده به خوبی منطبق با داده‌ها است. همچنین نتیجه آزمون نرمالیت باقیمانده‌ها نیز نشان داد که توزیع نزدیک نرمال برخوردار

بوده و این فرض خوبی برآزش مدل نیز حاصل شده است در نهایت می‌توان گفت که مدل رگرسیون با اطمینان ۹۹ درصد برای ضرایب متغیرها به شکل زیر قابل بیان می‌باشد:

عملکرد نظام حسابرسی داخلی = $0,255$ (فراهم ساختن زیرساخت‌ها) + $0,381$ (ارتقای سیستم‌های اطلاعاتی) + $0,230$ (توسعه سیستم‌های اطلاعاتی) + $0,269$ (عملکرد فرآیندها و روش‌ها) + $0,160$ (مدیریت بودجه و جریان وجوه).

براین اساس، در جواب سؤال فوق می‌توان گفت که شاخص "ارتقای سیستم‌های اطلاعاتی" تأثیر بیشتری بر عملکرد دارد.

در نهایت در بررسی تمام سوالات نتایج نشان می‌دهد که هر سه مؤلفه‌های رفتاری، زمینه‌ای و ساختاری عوامل کلیدی موفقیت بر عملکرد نظام حسابرسی داخلی تأثیر دارند اما مؤلفه ساختاری تأثیر بیشتری نسبت به سایر مؤلفه‌ها بر عملکرد دارد. همچنین نتایج نشان داد که به ترتیب در زمینه مؤلفه رفتاری شاخص ارتباطات همه‌جانبه منابع انسانی، مؤلفه زمینه‌ای، شاخص امکان تأمین منابع مالی مورد نیاز از خارج سازمان و مؤلفه ساختاری، شاخص ارتقای سیستم‌های اطلاعاتی تأثیر بیشتری بر عملکرد دارد با مشخص شدن عوامل کلیدی اصلی موفقیت نظام حسابرسی داخلی، به شرکت‌های مورد بررسی پیشنهاد می‌شود تا در برنامه‌های استراتژیک و عملیاتی خود به این عوامل توجه خاص بنمایند. از این طریق می‌توان انتظار داشت تا اثربخشی برنامه‌ها و در نتیجه موفقیت کل شرکت بهبود یابد. در این زمینه اولویت را می‌توان به زمینه‌های زیر داد:

- تقویت ارتباطات و روابط همه‌جانبه اثربخش میان کلیه پرسنل شرکت مانند مدیران عالی، مدیران میانی، سرپرستان و کارکنان

- فراهم کردن زمینه و امکان تأمین مالی برون‌سازمانی و حمایت‌های نهادی در صورت عدم وجود منابع داخلی کافی جهت استقرار و تقویت نظام حسابرسی داخلی.

- تدوین و به‌کارگیری فرآیندها و سازوکارهای لازم برای آموزش، مستندسازی و پشتیبانی، به‌روزرسانی و ارتقای سیستم‌های اطلاعاتی.

فهرست منابع

۱. بورس اوراق بهادار تهران، واحد حسابرسی داخلی. (۱۳۹۶). "مدیریت حسابرسی داخلی تهران"
۲. رجبی، علی اکبر (۱۳۹۸). "عوامل کلیدی موفقیت موثر بر عملکرد نظام حسابرسی شرکت‌های فعال در حوزه و صنعت نفت، گاز و پتروشیمی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران"، پایان نامه دکتری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد چالوس، ایران
۳. رهنورد، فرج‌الله، فتحی لیواری، رقیه، روشندل اربطانی، طاهر. (۱۳۹۳). "شناسایی عوامل کلیدی موفقیت در اجرای راهبردهای سازمانی: مطالعه موردی، مرکز صداوسیما آذربایجان شرقی"،

۴. سلیمانی امیر، غلامرضا و حسنی آذر داربانی، الهام، (۱۳۹۷)، بررسی نقش، اثربخشی و ارزیابی حسابرسی داخلی در شرکت نفت فلات قاره ایران، **تحقیقات حسابداری و حسابرسی**، انجمن حسابداری ایران، تابستان، ۱۳۹۷، شماره، ۳۸، از صفحه ۲۱ تا ۳۸
۵. رهنورد، فرج الله، فتحی لیواری، رقیه، روشندل اربطانی، طاهر، (۱۳۹۳). "شناسایی عوامل کلیدی موفقیت در اجرای راهبردهای سازمانی: مطالعه موردی، مرکز صداوسیما آذربایجان شرقی"، **مدیریت بهره‌وری** - شماره ۲۸، ۷۵-۹۳
۶. عباسی اسفنجانی، حسین. (۱۳۹۶). "طراحی الگوی تجاری‌سازی تحقیقات دانشگاهی با روش مدل سازی معادلات ساختاری حداقل مربعات جزئی"، **پژوهشنامه بازرگانی**، شماره ۸۲، ۳۳-۶۵
۷. عیسی خانی، احمد. (۱۳۸۷). **سازمان با عملکرد برتر**، انتشارات تدبیر، ۲۴-۲۹
۸. محقر، علی؛ نجف آبادی، فقیهه؛ بیاضی طهرابند، علی (۱۳۸۹). "بررسی تاثیر فعالیتهای مدیریت کیفیت بر عملکرد سازمان‌ها"، **پژوهش‌های مدیریت در ایران**، دوره ۱۴، ش ۴، ۱۸۵-۲۰۴
۹. مهام کیهان و تک روستا مجید. (۱۳۹۰). "شناخت موانع ارزیابی کنترل‌های داخلی در حسابرسی مستقل"، **دانش حسابرسی**، ۱۲(۴۶)، ۶۲-۷۹
۱۰. میرزایی اهرنجانی، ح. و سرلک، م. (۱۳۸۴)، نگاهی به معرفت‌شناسی سازمانی: سیر تحول، مکاتب و کاربردهای مدیریتی. فصلنامه پیک نور، ۳(۳) ۱۳۸۱-۱۳۸۴، ح. و سرلک، م. (۱۳۸۴). "نگاهی به معرفت‌شناسی سازمانی: سیر تحول، مکاتب و کاربردهای مدیریتی"، **پیک نور**، ۳(۳)
11. Alhaqyani, Abdullah Mohammad, (2017), "Continuous improvement: Critical success factors in the Saudi public service sector". Ph.D. Thesis, Portsmouth Business School, Operations and Systems Management, University of Portsmouth
12. Ali, Basel, J. A.; Bakar, Rosni; Omar, Wan Ahmad Wan, (2016), "The critical success factors of accounting", **International Journal of Economics, Commerce and Management**, United Kingdom Vol. IV, Issue 4, April 2016
13. Chaiwong, Donlaya, (2012), "Factors affecting efficiency in internal auditing performance and operational outcome of the large Thai listed companies", **International Journal of Arts & Sciences**, ISSN: 1944-6934, 5(1):311-322 (2012)
14. Daniel, D.R. (1961). "Management information crisis". **Harvard Business Review**, (Sept-Oct), PP. 111-116.
15. Forouzandeh, D. L; Sarlak, M. M.; Pourezat, A. ; Ghorbani, A. (2012); "A Comprehensive Conceptual Framework for the E-Government Realization", **Australian Journal of Basic and Applied Sciences**, no.6(8), pp.50-64
16. Freund, York P., (1988), "Critical success factors", **Planning Review**, Vol. 16 Iss 4 pp. 20 - 23
17. Grunert, K. G ; Ellegaard, C. (1992), "The Concept of Key Success Factors: Theory and Method", **MAPP working paper**, No.4, October 1992

18. Omar Ali ,Barzan. (2018). "Factors influencing the effectiveness of internal audit on organizational performance", **International Journal of Advanced Engineering, Management and Science (IJAEMS)** [Vol-4, Issue-4, Apr- 2018]
19. Rockart, J. F. (1979), "Chief executives define their own data needs". **Harvard Business Review**, March-April,1979
20. Stankalla, Roland ; Koval, Oksana ; Chromjakova, Felicita ,(2018), "A review of critical success factors for the successful implementation of lean six sigma and six sigma in manufacturing small and medium-sized enterprises", **Quality engineering**, Taylor & Francis

تهران، میرداماد، نرسیده به میدان محسنی، خیابان حساری، نبش کوچه دهم پلاک ۳۴

کد پستی: ۱۵۴۷۷۳۳۹۱۱

تلفن: ۲۲۲۲۷۲۲۱

فکس: ۲۲۹۰۷۶۷۲

وبسایت

www.iaaaar.com

ایمیل

iranianiaa@yahoo.com

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

پرتال جامع علوم انسانی

The Effect of Critical Success Factors on the Performance of Internal Audit

Ali Akbar Rajabi (PhD)

Ph.D. of Accounting, Chalus Branch, Islamic Azad University, Chalus, Iran

Mohammad Reza Pour Ali (PhD)¹©

Associate Professor of Accounting, Department of Accounting, Chalus Branch, Islamic Azad University, Chalus, Iran

Yousef Taghi Pourian (PhD)

Assistant Professor of Accounting, Department of Accounting, Chalus Branch, Islamic Azad University, Chalus, Iran

Reza Fallah (PhD)

Assistant Professor of Accounting, Department of Accounting, Chalus Branch, Islamic Azad University, Chalus, Iran

(Received: 1 July 2019; Accepted: 25 December 2019)

Critical Success Factors in a variety of issues are important because they help managers and key stakeholders of the organization focus on specific issues rather than focusing on the multiple types of environmental variables and make the organization's capabilities more efficient. The purpose of this study is to investigate the impact of Critical success factors on the performance of the internal audit system. In this study, Critical success factors and performance evaluation model, based on Rajabi study (2019) are considered. Accordingly, the statistical population of this research is all 32 active and present companies listed in Tehran Stock Exchange in the field of oil, gas and petrochemical in 1397. Given the presence of 3 to 5 members of the board of directors and the audit committee of these companies, the total number of samples or individuals is 265 persons, of the questionnaires distributed among these individuals, 185 healthy questionnaires were tested. Factor analysis and regression analysis were used to analyze the data. The results show that all three behavioral, contextual and structural components of critical success factors influence the performance of the internal audit system, but the structural component has a greater impact on performance than other components. The results also showed that in terms of behavioral component, Comprehensive Communication Resources Index, in terms of contextual component, Indicator of Out-of-Organization Financing required and in the structural component, the information systems upgrade index has a greater impact on performance.

Keywords: Critical Success Factors, Internal Audit System, Behavioral, Contextual, and Structural Components, Function.

¹ pourali@iauc.ac.ir © (Corresponding Author)